

Kanada Magyar Ujság
 Kanada és az angol nyelvű lapok között a legnépszerűbb magyar lap.
 Megjelenik: minden hétfőn
 Előfizetési ára: \$3.00
 Kiszámlázás: 3.60
 Szociális, jótékonysági és egyéb: ...
Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanada Magyar Ujság

Canadian Hungarian News
 Kanada Magyar Ujság
 is the leading Hungarian newspaper with the largest circulation in the Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

VOL. VI ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. OKTOBER 5. SZOMBAT

NO. 40. SZÁM

HUNGARY STEPS OUT IN WHEAT RAISING AND FLOUR MILLING

REPRINTED FROM THE „GRAIN TRADE NEWS”
 Canada's Daily Market Paper

According to the Fort William Times Journal, the flour milling industry owes a great debt to Hungary, the country where the process of flour milling was perfected which produces what is still termed Hungarian flour. This process was brought to Canada by that great old pioneer of the milling industry, W. W. Ogilvie. It revolutionized the old stone process of milling, which had hitherto been the standard method throughout the Dominion.

In spite of the after effects of the war, Hungary is still aiming to secure pre-eminence as a wheat raising and milling country. In this she is setting an example that might be profitably followed by Canada. The foundation of all her improvements is research and Hungary today has admittedly the best research institute for treating grains in the world.

Not only is the wheat raised in Hungary subjected to chemical and baking tests in the laboratory but every effort is being used to improve the varieties, from the viewpoint of the adaptability of the flours produced from them for baking, and classes are held for the training of millers and bakers in the proper methods of producing and using flour.

The work of the institute goes even farther.

Realizing that there is little value in recognizing the best varieties of wheat and making test of them in laboratories, unless the knowledge is put to commercial use, the institute is making every possible effort to discover the areas for which some special class of wheat is most suitable and to see that the wheat growers of each section shall be supplied with the best seed and the most suited to their locality.

In Canada, much is left to chance. The farmer often uses the seed which is easiest to obtain. To many farmers wheat is wheat and it matters little whether the seed that they sow is a mixture of half a dozen varieties or is a pure-bred standard kind it is safe to say that in Hungary every farmer would not only be provided with pure seed, as far as this was possible, but also would be given the seed that was proved to be the best for his particular soil and district.

Weather conditions are out of the farmer's control. But he has absolute control of the manner in which his soil is prepared and the variety of seed that he is sowing. Even in a year in which drought has been so widespread as it has been this summer in the Prairie Provinces, the farmer who will come through the season best will be those who have paid most attention to the cultivation of their fields and to the quality of the seed used.

The example of Hungary might well be taken under careful consideration by Canadian wheat growers

HA HATRALEKBA VAN: KÜLDJE BE TARTOZASAT MIELŐBB A KANADAI MAGYAR UJSAGNAK

NÉPSZÁMLALÁS LESZ KANADÁBAN

MAR MOST KÉSZÜL A KORMÁNY A MINDEN RÉSZLETESÉRE KITERJEDŐ ÖSSZEÍRÁSRA, MELY 1931 JULIUS 1-ÉN KEZDŐDIK — MINDEN MAGYARNAK BATRAN HITET KELL TENNI NEMZETISÉGE MELLETT, HOGY VÉGRE MEGTUDJUK, MENNYI IS AZ A SZÁZEZER KANADAI MAGYAR?

Ottawából érkezett jelentések szerint 1931 év június elején kezdik meg az általános kanadai népszámlálást, amely az eddigiektől eltérőleg hű képet akar adni a Kanadában lakó nemzetiségekről, miután nem lehetetlen, hogy az Egyesült Államok mintájára a kanadai kormány is a népszámlálás alapján fogja megállapítani a bevándorlással kvótát.

A kibocástandó összeírás szabályait értelmében mindenki, aki Kanadában született: kanadainak számít, viszont meg kell majd jelölni a népvándorlással íveken, hogy azülei melyik ország területéről vándoroltak ki, illetőleg milyen az anyanyelvük. E szerint mindazok, akik Nagymagyarországból jöttek Kanadába, kötelesek megjelölni, hogy magyar állampolgárok voltak, tekintet nélkül arra, hogy milyen az anyanyelvük — viszont az utódállamok területéről kivándorolt

magyar honfitársaink is meg kell jelölniük, hogy bár Csehszlovákia, Jugoszlávia, Rumánia vagy Burgenland területéről jöttek Kanadába, az anyanyelvük MAGYAR.

A kanadai magyarság tulajdonképpen számának megállapítására nem is kinálkozhatték kedvezőbb alkalom mint az 1931 nyarán megtartandó népszámlálás és miután az angol lapok jelentése szerint az ukránok már megtették a lépéseket, hogy ne oroszoknak vagy lengyeleknek könyveljék el őket — nekünk magyaroknak is előrendű kötelességünk, hogy mindazok, akik eddig az összeírók felhívásából avagy sajtó híryagáságból kifolyólag bármilyen más nemzetiségűek voltak feltüntetve: ezáltal, mint magyarok szerepeljenek a minden nemzetiségi kérdésben döntő szerepet játszó hivatalos kanadai évkönyvekben.

Pozsonyi születésű a „titokzatos ember”

KIRÁLY GYÖRGY HAZANKFIA ISMERETLEN TETTES MERÉNYLETE KÖVETKEZTÉBEN ELVÉSZETTE SZEMEVLÁGÁT — RABLÓTAMADÁS ALDOZATA LETT A NEW YORKBÓL „BARÁTJA” AUTOJÁN ERKEZŐ MUNKANÉLKOLI

A winnipegi angol lapok napok óta hasábkon tárgyalják a parlament épülete közelében vasárnap, szeptember 21-én éjjel eszméletlen állapotban talált ember esetét és eleinte igen nagy érdeklődést tanúsítottak a magával teljesen tehetetlen fiatal ember sorsa iránt. Néhány nap múltán a Victoria kórházban ápolt „mystery man” megszólalt és tört angolul felelt a hatóság embereinek kérdéseire.

A rendőrségnek azonban nem sikerült tőle többet megtudni, hogy George King-nek hívják és az Egyesült Államokból jött Kanadába munkát keresni. Hogy tulajdonképpen mi történt vele, arra nem emlékszik és bár nem fáj semmije, a feje zúg, személt hiába meresztli nem tudja a körvonalat sem megkülönböztetni.

Tekintettel arra, hogy a winnipegi rendőrségnek csakis egy „minden nyelven beszélő” lengyelországi ukrán tolmács van és „titokban” akarták a nyomozást végrehajtani, egyse rűen kinevezték Király Györgyöt ukránnak, miután tőle, aas szlovákul is beszélt. Már öt napja fekszik a kórházban honfitársunk és a merénylet lelketlen elkövetője rég árkon-bokron túl volt, amikor a rendőrségről telefonáltak a Kanadai Magyar Ujság szerkesztőségének, hogy beszéljék mi a szerencsétlen „ukrán”.

Király György elmondotta, hogy eredetileg New Yorkból indult Detroitba munkát keresni, majd pedig egy Bill Smith nevű barátja ösztönzésére annak pennsylvaniai engedélyvel ellátott társaságukhoz, sőtét barnára lakkozott, csukott Chevrolet autójában megindultak Winnipeg felé, abba a hiszemben, hogy itt talán jobbak a munkaviszonyok. Úgy emlékszik, hogy Fort William irányában egy nagy hídon keresztül jöttek, a barátja megjegyezte, hogy most már Kanadában vannak. Csodálkozott azonban azon, hogy a határon nem tartóztatták fel őket, illetőleg olyan uton vezetett az út származása Bill Smith a kocsit, hogy nem akadtak határőrök.

Winnipegre 21-én este szállították érkezték és miután megvacsoráztak az egyik Main street étteremben, körülnéztek a városban, hogy érdeklődjenek a munkaviszonyok felől. Meggyőződve arról, hogy itt is igen sok a munkanélküli, elhatározták, hogy visszamennek az Egyesült király György sorsára, aki eleinte alig mert magyarul beszélni, mert, amint monddta — „hátha megtudják a csehek...”

A rendőrség megindította a nyomozást és Király György 1436 Whyte Place, Bronx cím alatt New Yorkban lakó testvérét táviratilag értesítették. Kíváncsian várjuk a nyomozás eredményét és reméljük, hogy a hatóságok gondoskodni fognak a Pozsonyból egy évvel ezelőtt Amerikába vándorolt és lelketlen merénylet következtében teljesen megvakult Király György sorsáról, aki eleinte alig mert magyarul beszélni, mert, amint monddta — „hátha megtudják a csehek...”

EZERFONTOS JEGESMEDVÉT LÖTTEK

A Hudson Bay vasút 483 állomásától nem messze vasúti munkások két hatalmas jegesmedvével találkozott, amelyek „barátságosan” közeledtek a munkások felé. Tekintettel azonban arra, hogy a munkások nem bízták a medvék jóindulatában egynéhány golyót menesztettek a bundájukba, mire a medvék egy közel tóban uszva igyekeztek menekülni. Az egyiket sikerült azonban halálra sebezni, viszont tizenkét embernek adott munkát a hatalmas állatnak a tó vizéből való kihúzása, miután a csillogó fehér bundás jegesmedve közel 1,000 fontot nyomott.

UJRA LESZÁLLITJÁK A BEVÁNDORLÁST

Mult csütörtökön fontos megbeszélésre gyűltek össze Forke bevándorlási miniszter hivatalában a hajózási és vasúttársaságok megbízottai, hogy megtárgyalják a jövő évi bevándorlási lehetőségeket, illetve tudomásul vegyék a miniszter terveit a későbbi bevándorlási rendeletet illetően. Bár sokan azt remélték, hogy fel fogják emelni a kvótát, be kellett érniük a miniszter érvelése után azzal, hogy a Középeurópai jövők részére semét szigorítják a Kanadába való bejutást.

Forke miniszter kifejtette, hogy a körülmények jelenleg nem engedik meg, hogy jövőre is ugyanannyi középeurópai engedjenek be, mint az idén és így a kvótát a tavalyinak 75%-ában, azaz háromnegyedében állapították meg. Ez az 25% csökkentés jelent, amit kétésgkivül meg fognak érezni a szállítási vállalatok, viszont ellensúlyozásul minden lehető eszközzel emelni fogják a brit szigetektől jövők számát. Ez másszóval azt jelenti, hogy az angol és a kanadai kormány meghosszabbítja az év végén lejáró szerződését a hajózási társaságokkal, mely szerint a kedvezményes jegyeket, illetőleg a szállítási költségeket a két birodalom korláta között felelősen fogják megfizetni.

A miniszter kifejtette abbeli véleményét, hogy ez egyáltalán nem akarja sújtani a középeurópai bevándorlókat, sőt azáltal, hogy kevesebbet engednek be, az ittlévőknek több alkalmat adnak a letelepedésre. Két ségtelen azonban, hogy az ugynevezett „nemkívánatos” bevándorlóknak alaposan meg kell állni helyüket, ha egyenlő színvonalra akarnak kerülni azokkal a brit bevándorlókkal, akik nemcsak nyelvtudásuk, hanem a hatóságok hathatósabb segítségével könnyebben fognak munkát kapni — ha ott is hagyják egy két hét múlva.

A rendelet egyik enyhítő pontja azonban lehetőséget nyújt arra, hogy mindazon középeurópai származású kanadai farmerek, akiknek a saját farmjuk megműveléséhez segítségre van szükségük, gazdálkodásához értő ismerőseiket kihozathassák külön engedéllyel. Ugyancsak kijöhetnek mindazon nemkívánatosak is, akiknek elegendő tőkájuk van ahhoz, hogy Kanadában farmot vegyenek.

Egy és félmilliót kapnak a farmerek?

A saskatchewan kormány számítása szerint legalább erre a hatalmas összegre van szükség, ha azt akarják, hogy a kiégett farmerek beszerezhessék jövő tavasszal vetőmagszükségleteiket.

Stewart miniszter most járta be a tartomány szárazsággal sújtott részeit és a hivatalos jelentések alapján mintegy 5,500 olyan farmert talált, akik feltétlenül segítyben részesítendőek. Habár vannak olyan gazdák is, akiket 50 dolláros segély is támogat a vetésig, legtöbbször 300 dollárra is nagyon rászorulnak, főleg azokon a vidékeken, ahol a vetőmagon kívül még a gyenge burgonya és takarmány termés miatt is nélkülöznek a farmerek.

Feltalálták a benuulás szérumát

Dr. Campbell, neves ottawai orvos tanár egyik előadása során bejelentette, hogy hosszakísérletek után sikerült olyan orvosságot készíteni a benuulásban megbetegedettek vérből, amelynek becsokszendése esetén meg tudják akadályozni a benuulás bekövetkezését. Ugyanezzel az orvossággal már több mint száz kisgyermek életét mentették meg és minden remény megvan arra nézve, hogy a betegség terjedését egyszerűen és mindenkorra megakadályozzák.

KIESETT AZ AUTÓBÓL ÉS HALALRA ZUZTA MAGAT

A wakawí vasútvonal mellett fekvő St. Benedict egyik jól ismert üzlet tulajdonosának felesége eddig meg kiderített okból kiesett a férje által vezetett gépkocsiból, még pedig oly sze rencsétlenül, hogy fejét az országútba verving, azonnal kiázenvedett.

KANADA VISSZAADJA A HÁBORU ALATT LEFOGLALT MAGYAR TULAJDONT

Ottawából érkező megbízható értesülésünk szerint a közeljövőben tárgyalások fognak megindulni a magyar és a kanadai kormányok között a háboru alatt Kanadában lefoglalt magyar tulajdonok zár alól való felszabadítását, illetve visszaadását illetően. Az Ausztriából és Bulgáriából kivándorolt nem

polgárok esetében ezt az ügyet már régebben elintézték s most utazott Mulvey helyettes államtitkár Európába, hogy a hágal megegyezés alapján megkezdje tárgyalásait a mintegy 14 millió dollárt kitevő Kanadában lefoglalt német vagyon visszaszállítása ügyében.

Megtalálták a lezuhant repülőket holttestét

Lemoine pilóta és Novrok erdőkerülő holttestét kivette a Winnipeg tó vize és ezzel az erdőterék áldozata ismét kettővel szaporodott. Lemoine ugyanis két veszélyeztetett helyen állomásozó erdőkerülőket mentett ki az égő erdőből, de visszafelé jövet a leszálláskor nem vette észre a part melletti sziklát és nekirepült az egyiknek, úgyhogy a gép darabokra törött és elsüllyedt. Az egyik erdőkerülő csak kisebb sérüléseket szenvedett és volt még annyi ereje, hogy partra usszon, társa azonban a pilótával együtt halálát lelte.

A fentiek teljesen hasonló szerencsétlenség történt a Manitoba tó Rejkavik nevű halász telepe mellett, ahol szintén lezuhant egy vizirepülőgép és mindhárom utasa szörnyethalt. Kéthőnek a holttestét már kifogták, a harmadikat még nem sikerült megtalálniok.

SASKATOONI TYUKÉ AZ ELSŐSÉG

Mig eddig a Vancouveri egyetem egyik fehér Leghorn fajta tyukja volt a világbaíknó a tojás termelés terén, a saska-

toon mezőgazdasági főiskola egyik Plymouth Rock jéréje az elmúlt 365 nap alatt 358 tojást tojt és ezzel új világrekordot állított fel.

LEGUJABB HIREK

A NÉPSZÖVETSEG elfogadta a leszerelési bizottság előzetes jelentését, s kiküldött albizottságot, amely a háboru kiküszöbölésének módzatait fogja tanulmányozni és elhatározta, hogy a Liga egész alkotmányát összehangba hozza a Kellogg-féle békeegyezménnyel. Ugyanezok az angol hajótársaságok tíz tonna gyalogsági fegyver tizennyegy tonna robbanópuskapor és rengeteg hadfelszerelés Szerbiába való szállítására kaptak engedélyt az angol kormánytól.

NYOLC ELTÜNT KINCSEKRESŐ FELKUTATÁSÁRA MOZGOSÍTOTAK ugyszólván az egész nyugatkanadai repülőflottát. A legjobb repülőgépeket küldték a messze északon levő Stony Rapidera, hogy McAlpine híres bányaműnök és társának segítségére legyenek, ha azok még egyáltalán életben találhatók. Szeptember 8-án indultak ugyanis utnak két repülőgépen, hogy a North West Territories eddig még ismeretlen vidékét bányászati szempontból felmérjék és azóta nincs feljőlük semmi hír.

KÖLALJAL SZITOTTA A TÜZET ÉS HALÁLRA ZEGT egy ottawai anya két gyermekével együtt az elmúlt vasárnap reggel. Az egyik azonoskor lett figyelmes először a robbanásra és a házból égő ruhával menekült anyát és a karján ülő gyermeket leöntötte néhány vödör vízzel, majd kimentette az égő gyerekkocsiban szenvedő csecsemőt is. Onfeloldozása azonban nem járt eredménnyel, mert az egész család belehalt égési seibe.

MEGAKÁD A GABONASZÁLLITÁS A NAGY TAVAK FELÉ, miután a terminál elevátorok szüntűl megtelek és a vasúttársaságoknak a legvárosabbban kell eljárniok, hogy az állomásokra szállított gabonát fedő alá helyezték. Miután Port Arthur, Winnipeg és Forth William között egy bushelre sincs hely, a bevagórozott gabonát a még meg nem télt vidéki elevátorokban igyekeznek elosztani.

A FELROBBANT GAZOLIN MEGSEBESÍTETT EGY MAGYAR üzletembert a saskatchewan Wakawon. Mőker Gergely ismert wakawí gépkocsikéső mult pénteken az új tüzoltőfecakendő kipróbálásához felgyújtott egy rakás deszkát. Hogy jobban égjen, kölajlat öntött rá, mely azonban gazolinnak bizonyult, úgyhogy robbanásszerű lánggal fellobogván Mőker gonfittár arcán fájdalmas égési sebetek ejtett.